

ZBiRKA

**RADOVA BOSANSKOHERCEGOVAČKIH
STRIP AUTORA**

Sarajevo, 2013.

I M P R E S U M

Urednik: Emir Pašanović

Izdavač: "Agarthy Comics" d.o.o. Sarajevo

www.agarthicomics.ba

Za izdavača: Almir Šehalić

Prelom i dizajn: Mirza Latifović

Ilustracija naslovnice: Zdravko Cvjetković

Štamparija: DOBRA KNJIGA d.d.

UVOD U ZBRKU

Emir Pašanović

Dugo mi je trebalo da osmislim o čemu zapravo treba govoriti u uvodu u ovakvu jednu knjigu. Zato što se zaista radi o mojoj bebici, kulminaciji svega što sam pokušavao uraditi u posljednjih nekoliko godina zajedno s mojim dragim prijateljima, ali i zato što (složit ćete se) nije lako predstaviti tako raznoliku, talentovanu grupu ljudi i njihovog najboljeg rada.

Od 2006. godine malo-pomalo sam upoznao bosanskohercegovački strip i strip autore, koju ćete većinu i vi nadam se bolje upoznati na ovim stranicama. Ta deveta umjetnost na margini već marginalizirane kulture u Bosni i Hercegovini pokazala se kao plodan prostor za razne vrste eksperimentiranja: od onih kreativne prirode, do predstavljanja nekih tema i autor(ic)a koji svojim radovima preispituju norme ne samo stripa kao medija, nego i društva u cjelini.

*Tako je i ovo vrsta eksperimenta koji smo odlučili pokazati našim čitaocima. Radi se o prvoj (od, nadajmo se, mnogih) antologija bh. stripa nastaloj većim dijelom na konkursu za najbolji bh. strip **1. STRIPITI Festa** u Sarajevu, te Red Bull **STRIPOTEKA** takmičenja za najbolju strip pasicu. Oba takmičenja su održana 2012. godine, a imali smo sreću pa je nekolicina autora koji nisu smjeli ili nisu stigli učestvovati na takmičenjima, poslala svoje radove naknadno.*

Mladi i neki ne tako mladi autori su poslali svoje najbolje radove kojim žele vizualno prikazati svoje osjećaje (dakle, uprizoriti nešto što je nemoguće u cijelosti objasniti), ali i stvoriti imaginarne svjetove kojim skreću pažnju na ono što (ne) valja u našem, onom stvarnom. Ono što je zaista najvredniji rezultat ove knjige je to da bi bez nje, većina ovih sjajnih priča vjerovatno ostala neispričana, ili barem nepročitana.

No dosta od mene, znam da ste nestrpljivi da zaronite u svjetove kakve ne možete naći nigdje drugo, i moram reći da vam zavidim. Čeka vas urnebesna vožnja nezabilježena u BiH, pa i šire.

O uvodničaru:

Emir Pašanović je rođen 5. novembra 1983. godine u Sarajevu, gdje je i diplomirao pravo 2007. godine. U Zagrebu magistrira iz Evropskog prava 2011. godine i trenutno sprema doktorat u Liverpoolu.

Od 2006. godine djeluje na bh. i regionalnim strip scenama u svojstvu prevodioca, autora, recenzenta i teoretičara. Zajedno sa Filipom Andronikom i mnogim drugim prijateljima organizuje pet izložbi bh. stripa koje su obišle pola BiH, te 1. STRIPITI Fest u Sarajevu. Potpredsjednik je udruženja "Drugi ugao" iz Sarajeva.

Ervina Muftić je rođena 1989. godine u Sarajevu.

Dio djetinstva provodi u Njemačkoj, dok u njenoj domovini traje krvavi rat. Nakon gimnazijskog obrazovanja odlučuje se za studij arhitekture, jer su crtanje i grafički izraz problematika kojom se bavi dugi niz godina.

Nakon nekoliko studijskih putovanja slijede grupne izložbe. Učestvuje u nekoliko radionica i takmičenja, te 2012. godine osvaja prvo mjesto na konkursu za najbolji strip na temu 'Život koji živim'. Tada po prvi put razmišlja ozbiljno da se pozabavi stripom kao medijem koji može da progovori o nekoj društvenoj problematici.

Takođe 2012. godine posvećeno radi na projektima za promociju društvene odgovornosti.

Za vječnu borbu dobra i zla
sigurno svako od vas zna
ali onakva kao u ovoj priči

sigurno ni na jednu drugu

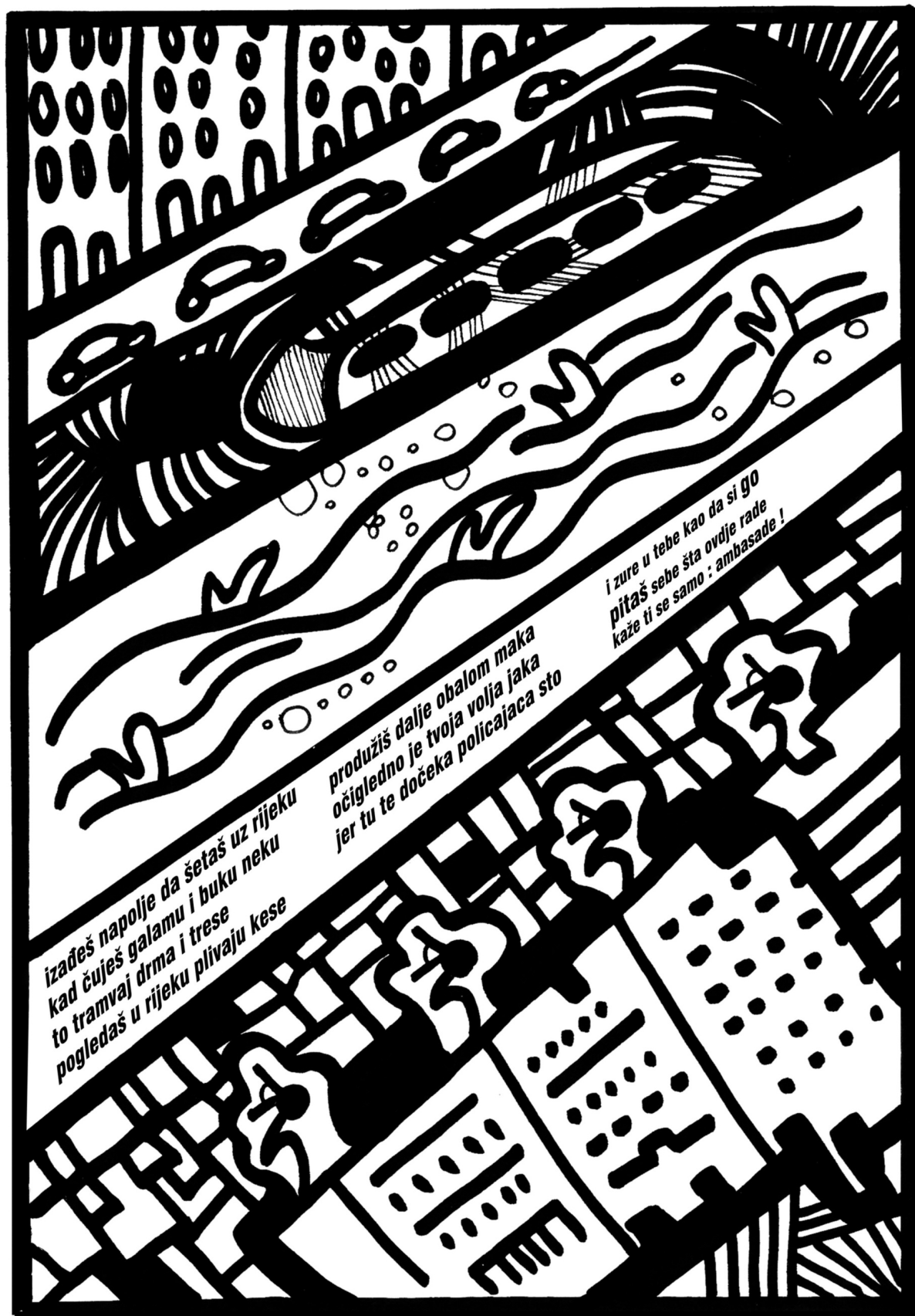
dok sile dobra brinu o **gradu**

mračne **sile** prostor mu krađu

žele da unište sve **kvalitete**

i nanose pozitivnom progresu štete ..

da vam pokažemo o čemu je riječ morate uvid u priču cijelu steć ...

izađeš napolje da šetaš uz rijeku
kad čuješ galamu i buku neku
to tramvaj drma i trese
pogledaš u rijeku plivaju kese

produžiš dalje obalom maka
očigledno je tvoja volja jaka
jer tu te dočeka policajaca sto

i zure u tebe kao da si go
pitaš sebe šta ovdje rade
kaže ti se samo : ambasade !

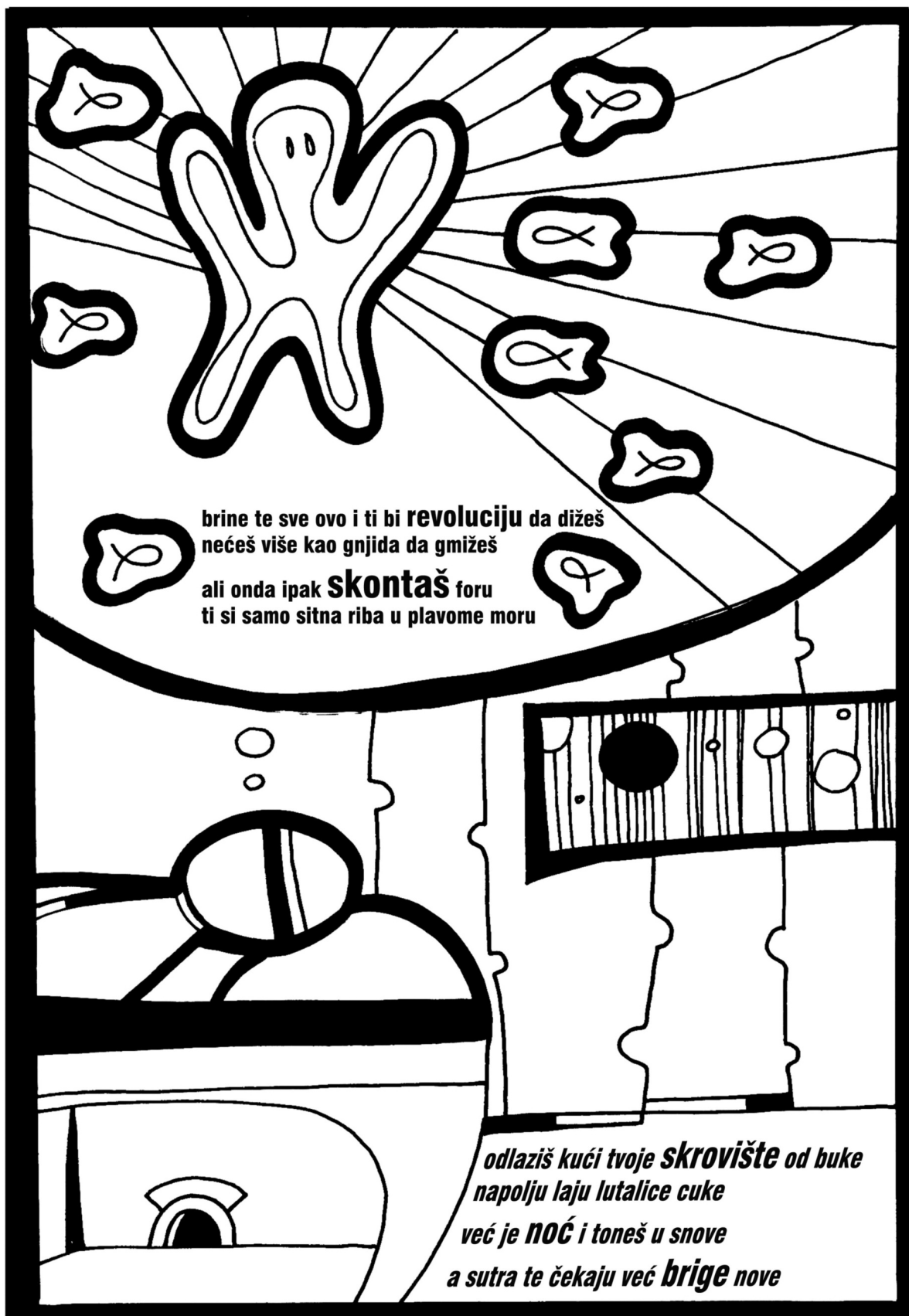
sjedneš na klupu da odmoriš noge
preko puta tebe su fasade mnoge
stare su i lijepe prošlosti pune
ali jasno ti je da u državi danskoj nešto trune

dvorišta u bloku ovih zgrada
postala su centri čemera i jada
u njima vrvu duhova parada

kud god kreneš mašina te slijedi
savremeni at uispušta gas ti
samo sjedi
misliš da je zgodna i da te služi
nisi ni svjestan da te **guši**

brine te sve ovo i ti bi **revoluciju** da dižeš
nećeš više kao gnjida da gmižeš

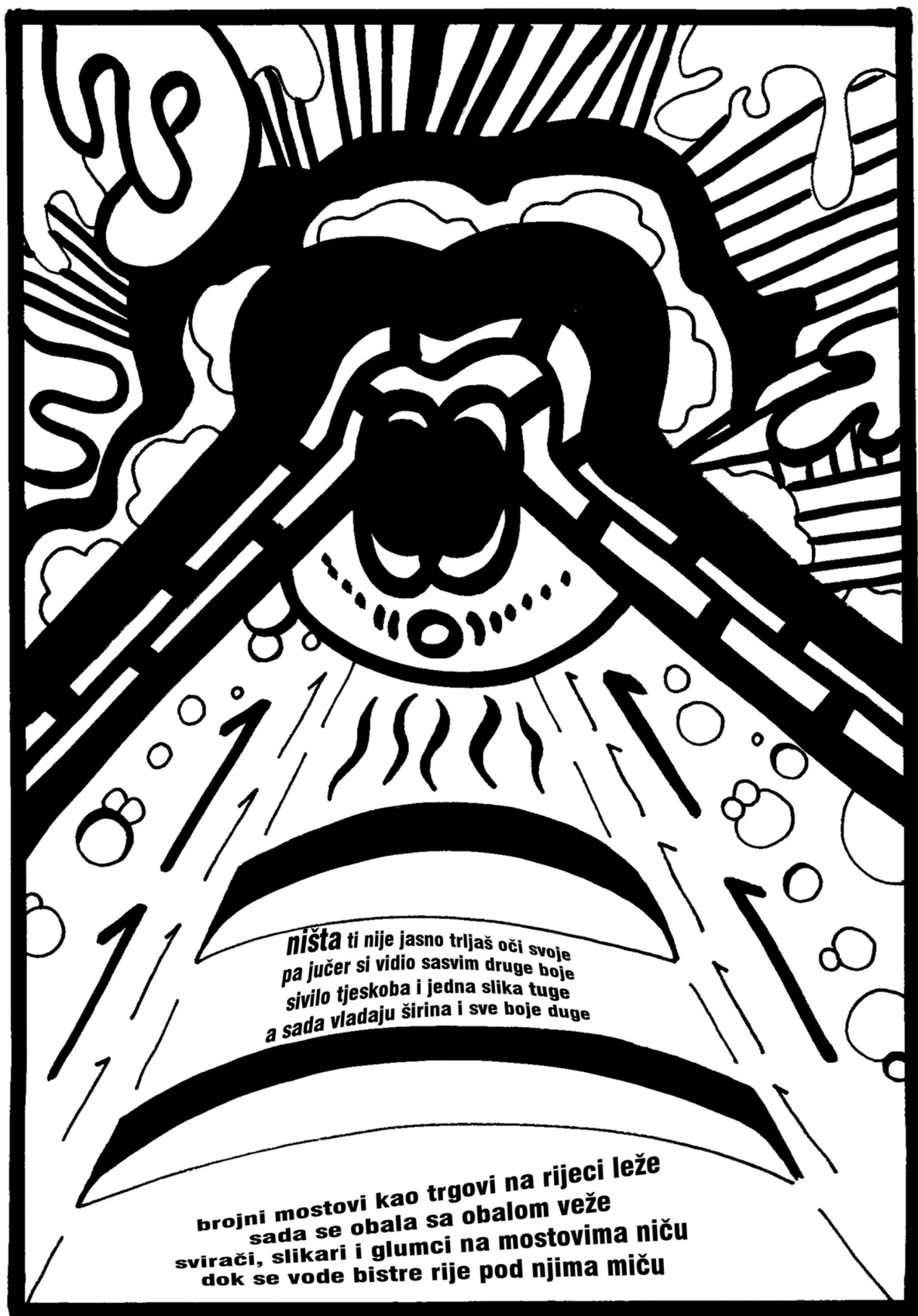
ali onda ipak **skontaš** foru
ti si samo sitna riba u plavome moru

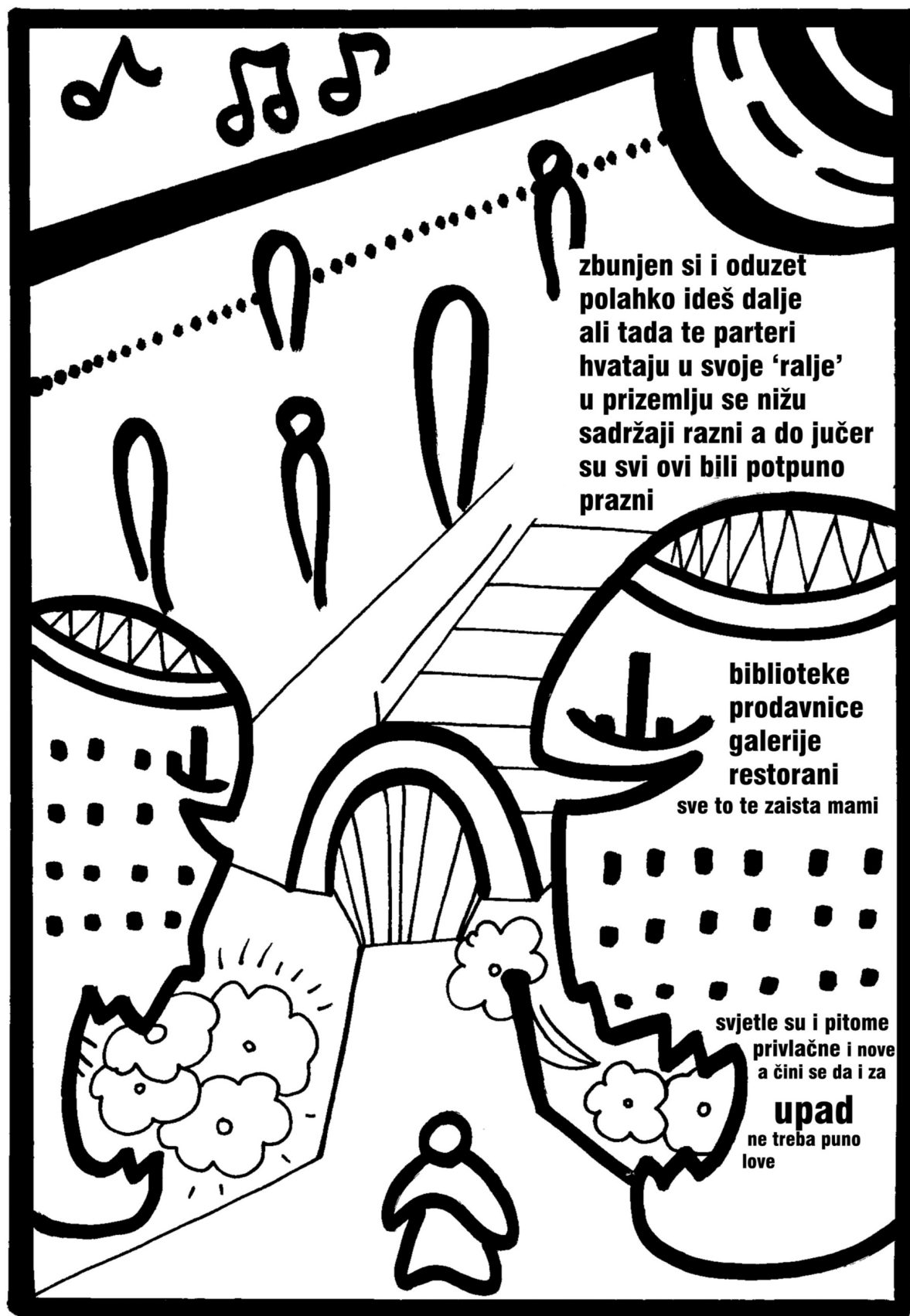
*odlaziš kući tvoje **skrovište** od buke
napolju laju lutalice cuke
već je **NOĆ** i toneš u snove
a sutra te čekaju već **brige** nove*

jutro je novo
novi je dan
čini se veseo
tvoj mali stan
na posao se spremaš
još malko drijemaš
ali kada na ulicu izađeš
ne možeš više da se snađeš

nigdje
niti jedna
parkirana
kola ulica
odjednom kao
da je **gola**
za najnužnije
potrebe
samo jedna
traka
ali zato je
pješačka
izuzetno
jaka
ulice su šire za
sviju ima mjesta
oni u poslu
oni bez posla a i
bicikla su česta

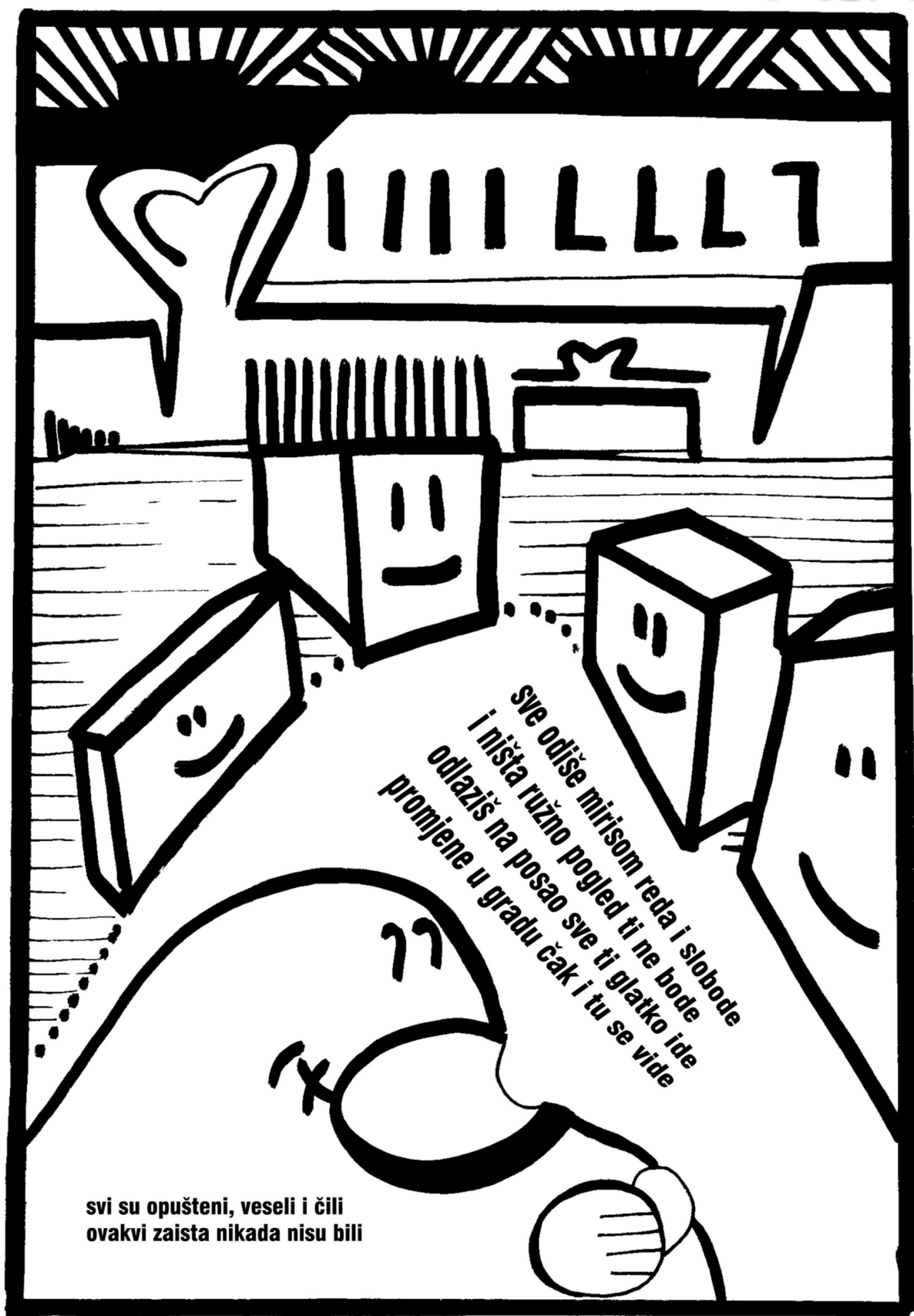

zbunjen si i oduzet
polahko ideš dalje
ali tada te parteri
hvataju u svoje 'ralje'
u prizemlju se nižu
sadržaji razni a do jučer
su svi ovi bili potpuno
prazni

biblioteke
prodavnice
galerije
restorani
sve to te zaista mami

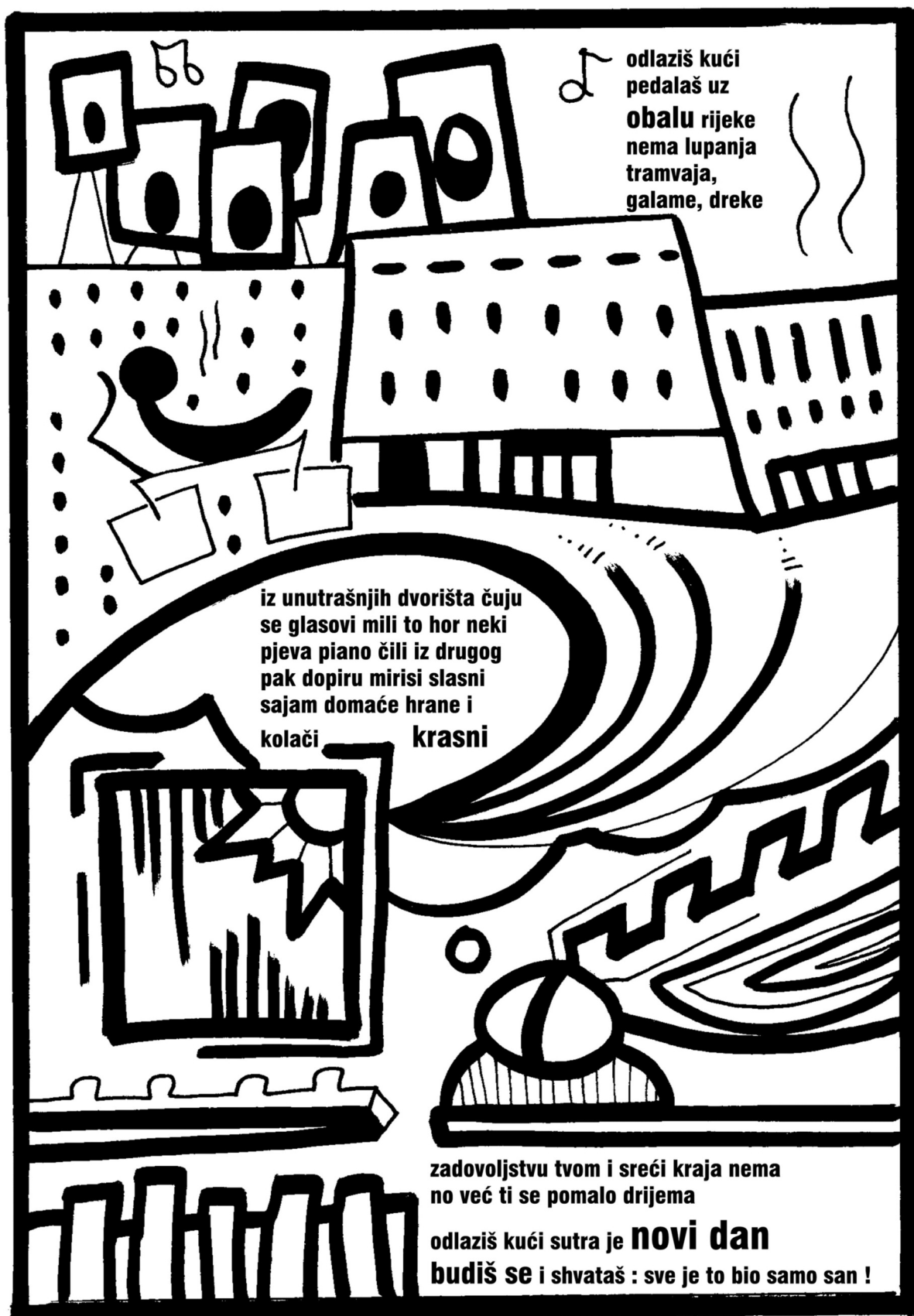
svjetle su i pitome
privlačne i nove
a čini se da i za

upad
ne treba puno
love

sve odiše mirisom reda i slobode
i ništa ružno pogled ti ne bude
odlaziš na posao sve ti glatko ide
promjene u gradu čak i tu se vide

svi su opušteni, veseli i čili
ovakvi zaista nikada nisu bili

♫ odlaziš kući
pedalaš uz
obalu rijeke
nema lupanja
tramvaja,
galame, dreke

iz unutrašnjih dvorišta čuju
se glasovi mili to hor neki
pjeva piano čili iz drugog
pak dopiru mirisi slasni
sajam domaće hrane i
kolači **krasni**

zadovoljstvu tvom i sreći kraja nema
no već ti se pomalo drijema

odlaziš kući sutra je **novi dan**
budiš se i shvataš : sve je to bio samo san !

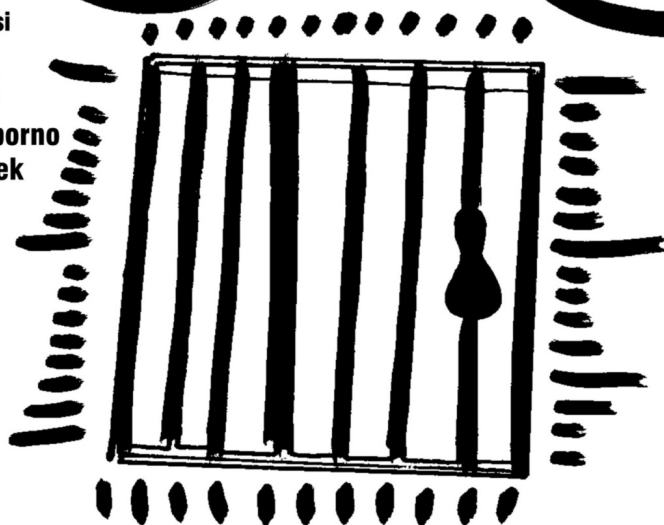
hvataš se za glavu od muke ti se plače
pogledaš kroz prozor samo sivilo još jače
sve što si vidio i što ti se pričinilo
bio je samo san ugodni fini

tužan si i **slomljen** trebao si
otvoriti oči, snovi se ne
ostvaruju preko jedne noći !

promjene se godinama uporno
grade, tek tad ima smisla, tek
tad ima nade !
moraš da se strpiš i kreneš

isprva **od sebe**
moraš znati čovječe
da sve je pak do

tebe !

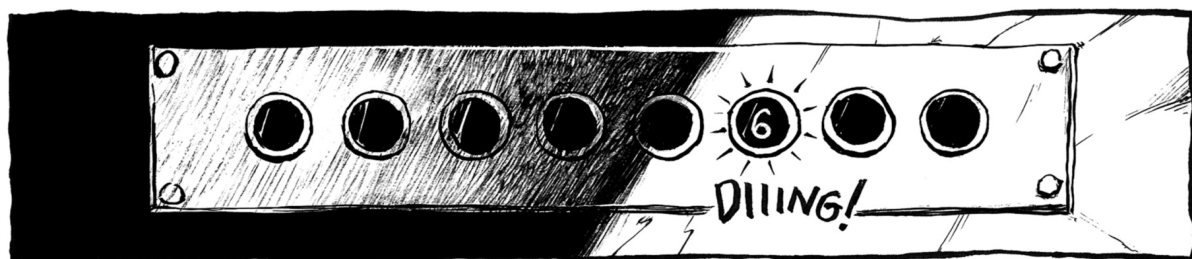

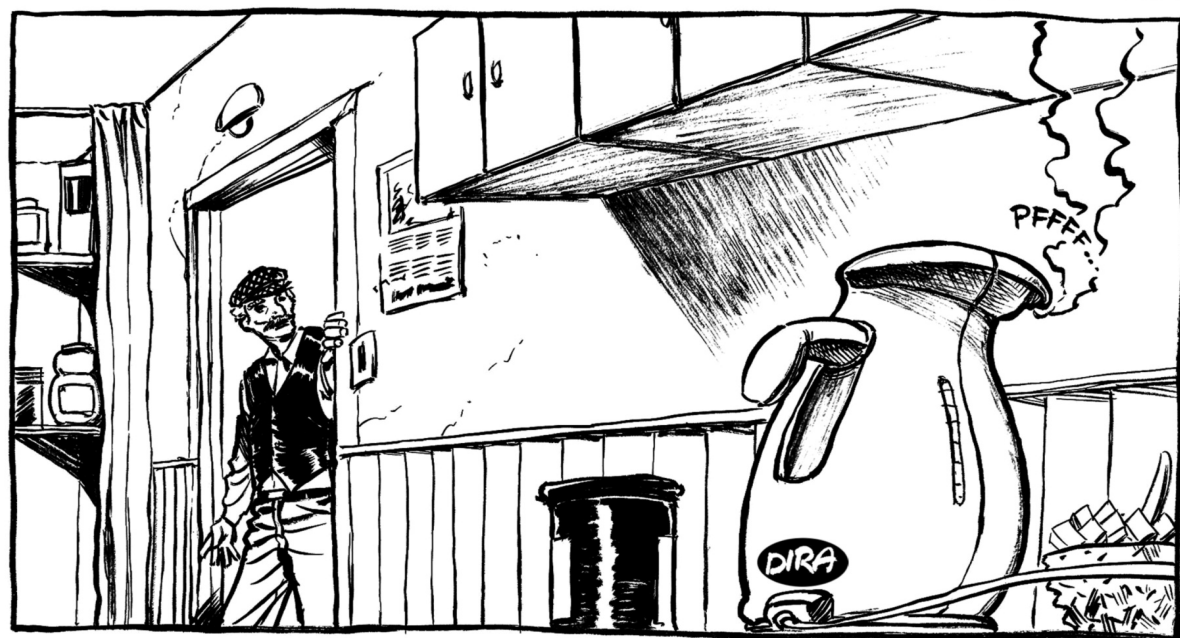
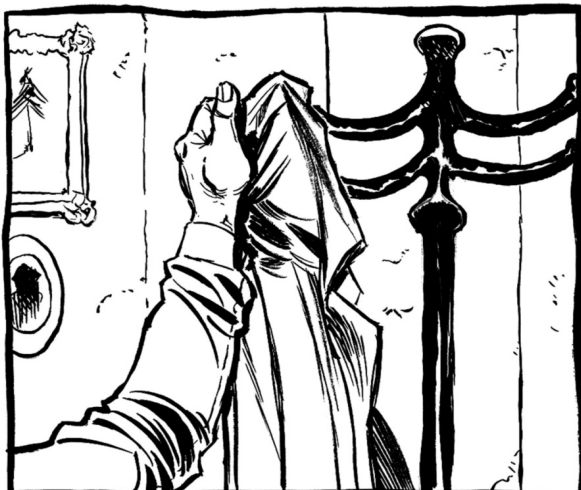
Rođen 1976. godine u Foči, trenutno nastanjen u Sarajevu, od "malih nogu" pokazuje ljubav prema crtanju a 1986 godine otkrićem stripa Dylan Dog budi mu se ozbiljnije interesovanje za crtanjem upravo stripova.

U Sarajevu 1992 godine upisuje Srednju školu primijenjenih umjetnosti (odsjek likovni tehničar za grafičku opremu knjige) gdje uči osnove pravog školskog crtanja, te istu završava 1995 godine diplomirajući na adaptaciji naslovne strane stripa Jeremiah (epizoda Alex). Spojivši stvari naučene u školi sa ljubavlju prema stripu, prve kratke stripove objavljuje 1997. godine u magazinu "Fan".

Iste godine upisuje ALU, odsjek grafika, te godinu kasnije slikarstvo, ali oboje napušta nakon par semestara. Od 1999. godine okreće se potpuno grafičkom dizajnu gdje ostaje sve do 2011. kada odlučuje da uradi kraći strip "Covering Fire" za manifestaciju "Dani stripa 2011" koju je organizovala tadašnja "Stripopeka" (danas udruženje "Drugi Ugao") i nakon reakcija na isti od strane organizatora, odlučuje da više ne napušta strip, a "Covering Fire" biva ubrzo i objavljen, kao nagrada žirija, u drugom broju strip revije "KIŠA".

Nakon toga učestvuje na: 9. međunarodnom festivalu stripa u Beogradu "SKC" 2011. - sa stripom "This Is It", sa stripom "The Fridge" na Luzern Comic Fest-u 2012 i na Salonu stripa u Laktašima 2012., kao gost.

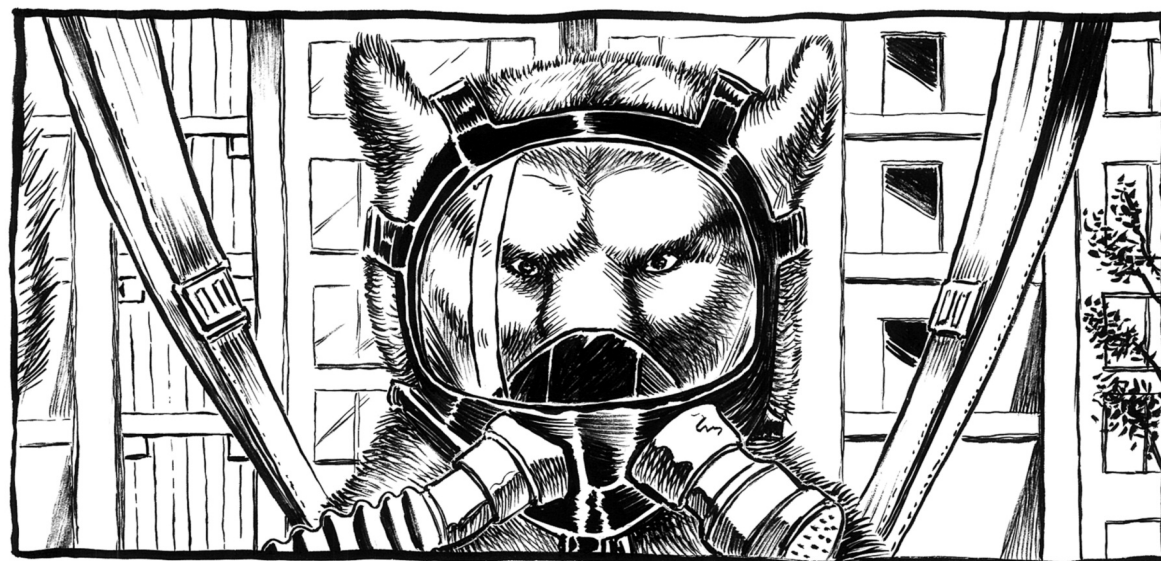
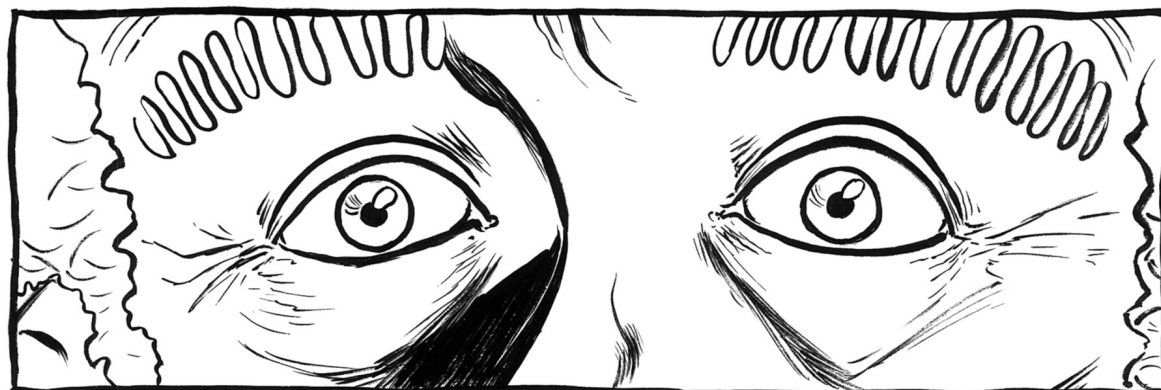

2.

NE IGRA MEČKA

AUTOR: HARIS VARAJIĆ

